

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Noerhte-Trööndelagen fylhkenålma

Forvaltningsplan for Buvika naturreservat og Gravhaugen naturreservat

2016-2026

Innhold

Forord	3
1 Innledning	4
1.1 Verneformål	4
1.2 Områdebeskrivelse	4
1.2.1 Vegetasjon	5
2 Naturmangfoldloven	6
3 Historikk	6
3.1 Verneprosess	6
3.2 Brukshistorie	6
4 Dagens status	6
4.1 Kunnskapsstatus	6
4.2 Verneverdier	7
4.3 Bruk av området	9
5 Forvaltning av Gravhaugen- og Buvika naturreservat	9
5.1 Trusler mot verneverdiene	9
5.2 Overvåkning og informasjon	9
5.3 Retningslinjer for brukerinteresser	10
5.3.1 Reindrift og samiske interesser	11
5.3.2 Landbruk	12
5.3.3 Jakt og fiske	12
5.3.4 Friluftsliv	12
5.3.5 Redning og øvelser	13
5.3.6 Kraftlinje	13
6 Oppsyn og administrasjon	14
6.1 Dispensasjonssøknader	14
7 Kilder	15
Vedlegg 1. Verneforskrift for Buvika naturreservat	16
Vedlegg 2. Verneforskrift for Gravhaugen naturreservat	20
Vedlegg 3. Artsmangfold	24
Vedlegg 4. Miljørettsprinsipper ved saksbehandling	25
Vedlegg 5. Bruk av naturmangfoldloven §§ 8-12	26
Vedlegg 6. Vernekart	27

Forkortelser:

FMNT – Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

SNO – Statens naturoppsyn

Forord

Buvika naturreservat og Gravhaugen naturreservat ble opprettet desember 2015. Det ble meldt oppstart med forvaltningsplanarbeidet samtidig med vernevedtaket, og forvaltningsplanprosessen startet med et oppstartsmøte på Namdalseid 26.05.16. Forvaltningsplanutkastet er utarbeidet av FMNT. Det er utarbeidet en felles plan for disse områdene fordi de er små, inneholder liknende naturverdier og ligger geografisk nært hverandre.

Formålet med vernet av Buvika og Gravhaugen er å bevare naturskogområder med særlig betydning for biologisk mangfold. Forvaltningsplanen er utarbeidet innenfor verneforskriftens rammer og skal fungere som et praktisk hjelpemiddel for forvaltningsmyndigheten. Formålet med forvaltningsplanen er å etablere gode forvaltningsordninger for å ivareta både verneverdier og brukerinteresser. Planen skal revideres hvert 10. år, men kan revideres tidligere ved behov.

Forsidefoto fra Buvika naturreservat. Foto: Eldar Ryan, FMNT.

1 Innledning

1.1 Verneformål

Verneformålet til Buvika naturreservat og Gravhaugen naturreservat (ifølge verneforskriftene § 1, vedlegg 1 og 2)

Formålet med naturreservatet er å sikre et område med naturskog, som har særlig betydning for biologisk mangfold, og som inneholder truet, sjelden og sårbar natur i form av boreal regnskog med arter knyttet til denne naturtypen. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

1.2 Områdebeskrivelse

Verneområdene ligger vest for fv 766, mellom Altvatnet og Tøttaldalen, nord i Namdalseid kommune. Buvika naturreservat dekker et areal på ca. 213 dekar på gnr./bnr. 180/2. Gravhaugen naturreservat dekker et areal på ca. 305 dekar, fordelt på gnr./bnr. 154/7, 180/1 og 188/1. Eiendommene er privateid, unntatt 188/1 som eies av Statskog.

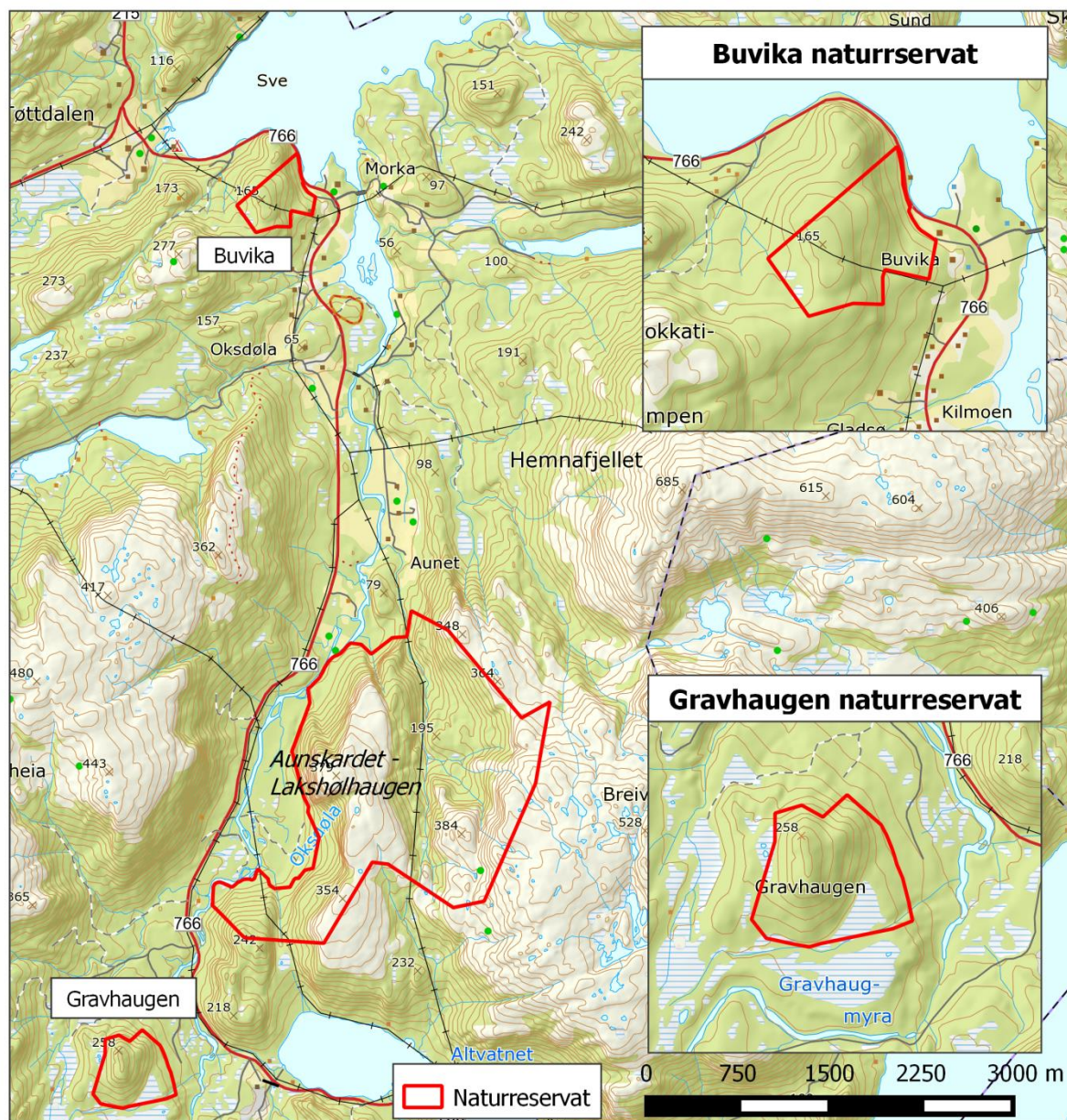
**Figur 1. Kraftlinje gjennom Buvika naturreservat.
Foto: Eldar Ryan, FMNT.**

Tekniske inngrep i Buvika naturreservat

- Kraftlinje.
- Vannslange fra oppkomme til brønn utenfor verneområdet.

Tekniske inngrep i Gravhaugen naturreservat

- Ingen registrerte

Figur 2. Oversiktskart over Buvika- og Gravhaugen naturreservat.

1.2.1 Vegetasjon

Buvika består hovedsakelig av granskog, men har også bra innslag av rogn i de øvre bratte partiene. Furuskog dominerer toppen av åsen, vest i verneområdet. Gravhaugen er en markant haug hvor gran er det dominerende treslaget. Området ligger i godt beskyttet for vestaværet og i østheilinga finnes en del svært store grantrær (+/- 30 m). Selv om grana dominerer tresjiktet finnes det også innslag av rogn og bjørk i området. På toppen av gravhaugen finnes svært gamle furutrær (godt over 200 år), samt en del gadd og dødved. (Foredrag til kgl. res. 2015).

2 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven §§ 8-12 skal (i henhold til § 7) legges til grunn som retningslinjer for vedtak som berører naturmangfold. I vedlegg 4 står det beskrevet hvordan disse prinsippene er brukt i utformingen av forvaltningsplanen.

3 Historikk

3.1 Verneprosess

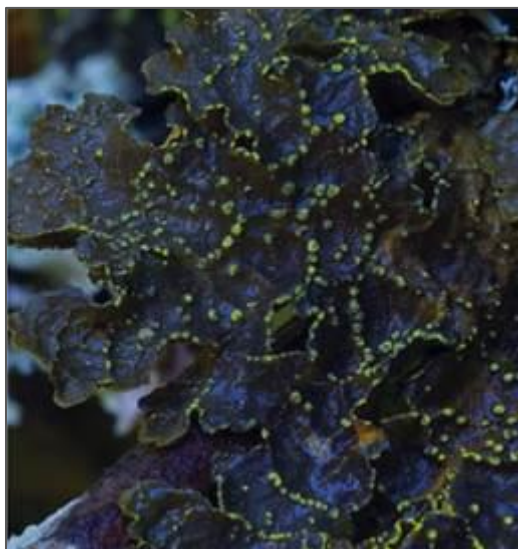
Både Buvika- og Gravhaugen naturreservat ble opprettet i 2015 gjennom ordningen med frivillig vern, etter tilbud fra private grunneiere.

3.2 Brukshistorie

Når det gjelder skogsdrift så har det tidligere foregått plukkhogster i begge områdene. Områdene ligger i beiteområdet i Fosen reinbeitedistrikt, men har til nå vært lite brukt.

4 Dagens status

Områdene inneholder små lokaliteter av kystgranskog der det finnes sjeldne og sårbare arter. Områdene er ikke utsatt for noen umiddelbare trusler da områdene er vernet mot hogst og andre inngrep.

Figur 3. Gullprikklav er en sårbar (VU) art som finnes i kystgranskogen i Buvika- og Gravhaugen naturreservat. Arkivbilde.

4.1 Kunnskapsstatus

I 1993-1994 ble lokalitetene undersøkt for å kartlegge omfang og status for boreal regnskog (kystgranskog) i Midt-Norge (Direktoratet for naturforvaltning 2007). I senere tid er det gjennomført naturtypekartlegginger i områdene (Holien 2003), samt NiN-kartlegging (Natur i Norge) i 2016. Resultatene fra den siste kartleggingen er i skrivende stund ikke ferdigstilt.

4.2 Verneverdier

Rødlistearter

Den siste versjonen av norsk rødliste for arter ble offentliggjort i 2015 (Henriksen og Hilmo 2015). Rødlistens kategorier er RE (regionalt utdødd), CR (kritisk truet), EN (sterkt truet), VU (sårbar), NT (nær truet) og DD (datamangel). Kategoriene er inndelt etter artenes risiko for å dø ut.

Lungeneversamfunn

Også kalt *lobarionsamfunn*. En gruppe kravstore bladlaver som er avhengig av høy luftfuktighet og skoglig kontinuitet (lang tid uten hogst). Typiske lobarion-arter er blant annet lungenever, skrubbenever, vrengelav og gullprikklav (Klepsland 2015).

Rikbarkstrær

Trær med næringsrik bark og relativt høy pH (> 5.0). Dette er som regel lauvtrær som rogn og selje.

Gravhaugen og Buvika er unike lokaliteter for flere sjeldne og trua lavararter. På Gravhaugen finnes den største kjente populasjonen av praktdoggnål (VU) i Norge. Her finnes også et av få norske funn av lavarten *Micarea nigella*, og det nordligste funnet av Kastanjelundlav (VU). Mange av de rødlista artene i området har kystgranskogen som levested. Kystgranskog er en sterkt truet (EN) naturtype som er prioritert i skogvernet. Kystgranskog finnes kun på kysten av Trøndelag og Nordland og har vært i sterk tilbakegang grunnet hogst og andre arealendringer. Det er kartfestet kjerneområder i verneområdene. Disse er kartfestet i figur 4 og beskrevet i tabell 1. I vedlegg 2 finnes en liste over rødlista arter som er funnet i områdene.

Kjerneområder

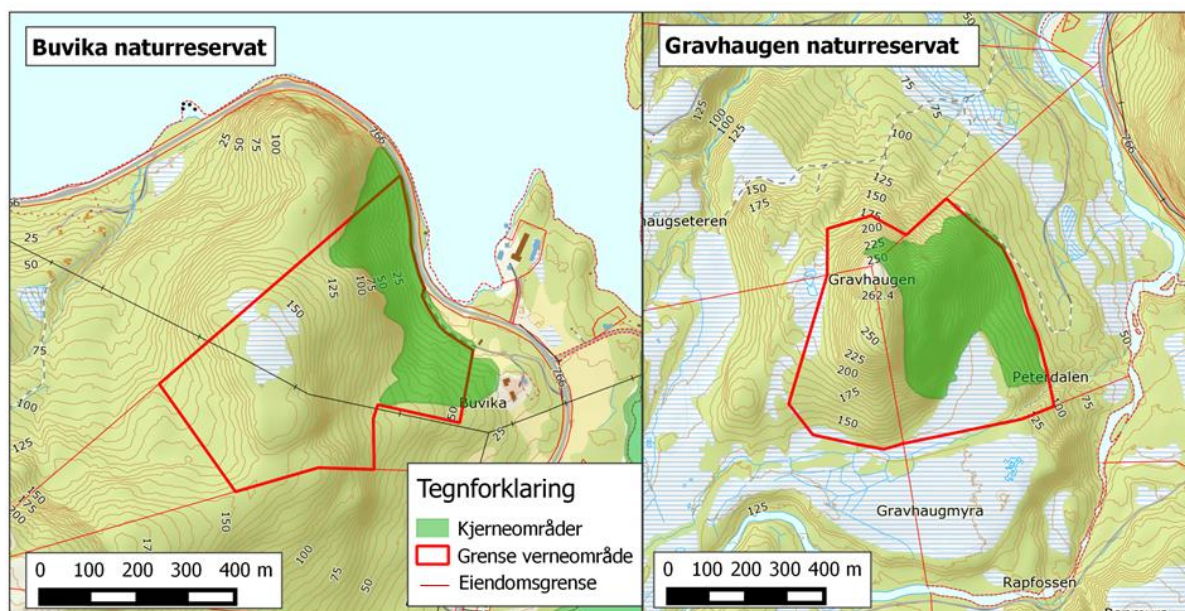
Kjerneområder er biologisk viktige områder innenfor verneområdet. Slike områder inneholder gjerne større tettheter av rødlistearter, nøkkelelementer eller indikatorarter enn resten av arealet, og består ofte av viktige- eller rødlista naturtyper.

Verdivurdering av kjerneområder

Svært viktig (A): Lokaltiteter med arter eller naturtyper i rødlistekategoriene «kritisk truet» (CR) eller «sterkt truet» (EN). Lokaltiteter vurderes også som «svært viktige» dersom det er sannsynlig at slike arter finnes der.

Viktig (B): Lokaltiteter med rødlistearter i kategorien «sårbar» (VU), eller lokaltiteter hvor det er sannsynlig at disse forekommer. Lokaltiteter kan også vurderes til kategori B dersom de inneholder flere arter i kategorien «nær truet» (NT), eller dersom den inneholder naturtyper i kategoriene VU eller NT.

Lokalt viktig (C): Lokaltiteter som ikke når opp til prioritering i B-kategori, men som kan være viktige i lokal sammenheng.
(Direktoratet for naturforvaltning 2007)

Figur 4. Kjerneområder i Buvika og Gravhaugen.

Tabell 1. Beskrivelse av kjerneområdene i Buvika og Gravhaugen. Mer detaljert beskrivelse av kjerneområdene finnes i naturbase.no (Miljødirektoratet 2016).

Kjerneområde	Naturtype	Spesielle forekomster	Verdi
Buvika	Kystgranskog	Godt utviklet lungeneversamfunn på rogn. Funn av flere sjeldne arter, deriblant gullprikklav på noen rogntrær.	A
Gravhaugen	Kystgranskog	Godt utviklet lungeneversamfunn på rogn. Funn av flere sjeldne arter, deriblant gullprikklav på rogn og trådragg på gran.	A

4.3 Bruk av området

Reindrift

Områdene ligger i Fosen reinbeitedistrikt, men er ikke sentrale beiteområder. Gravhaugen ligger i ei trekkei mellom Rapheia og Mefossheia og området beites sporadisk av rein. Flyttleia går utenom området. Det hender også at noe rein trekker inn i Buvika.

Jakt og fiske

Det foregår elgjakt i begge verneområdene.

Sauebeite

Gravhaugen brukes som sauebeite og Buvika beites sporadisk av sau.

5 Forvaltning av Gravhaugen- og Buvika naturreservat

Naturreservatene skal forvaltes i tråd med verneforskriftene. Her finnes vernebestemmelsene for naturreservatene, unntak fra vernebestemmelsene, og dispensasjonsbestemmelser. Miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer for behandling av eventuelle dispensasjonssøknader.

5.1 Trusler mot verneverdiene

Verneområdene er ikke utsatt for noen umiddelbare trusler.

5.2 Overvåkning og informasjon

Forvaltningsmyndigheten (FMNT) kan initiere oppsyn, overvåking eller tiltak i verneområdene. Aktuelle aktører i forbindelse med utføring av forvaltningstiltak kan være SNO, grunneier og eventuelle eksterne aktører.

Siden naturverdiene ikke er utsatt for noen umiddelbare trusler, er det på nåværende tidspunkt ikke nødvendig med forvaltningstiltak. Det er imidlertid viktig å informere folk som passerer områdene om naturreservata. Områdene er derfor merket med verneskilt ved veien og ved andre naturlige innfallsporter. Ved befaringer kan naturoilstanden dokumenteres med bilder.

Tabell 2. Tiltak- og overvåkingsplan for naturverdiene i Buvika- og Gravhaugen naturreservat.
Tabellen er delt inn i tiltak / overvåking, når det skal utføres og hvem som er ansvarlig.

Tiltak	Overvåking	Når?	Ansvarlig
Skiltmerking med verneskilt		Utført 2016	FMNT
	Foreta befaringer i områdene for å se til at naturtilstanden er god.	Hvert 5. år (fra 2016)	FMNT / SNO

Skjøtsel

Det pågår ikke skjøtsel i Buvika og Gravhaugen i dag, og det vil trolig ikke bli aktuelt siden verneformålet omfatter bevaring av naturskog. Skjøtsel kan, ifølge naturmangfoldloven § 47, brukes for å bevare den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet.

5.3 Retningslinjer for brukerinteresser

Det er tillatt å bruke verneområdene til blant annet beiting, jakt, fiske og friluftsliv og i verneforskriften står det spesifisert hva slags aktivitet som er direkte tillatt i naturreservatet, samt hva som må omsøkes. For generelle vernebestemmelser og regulering av ferdsel, se verneforskriftene i vedlegg 1 og 2.

Forklaring av verneforskriften §§ 3-8

§ 3 Fastsetter hva som ikke er tillatt i Buvika naturreservat og Gravhaugen naturreservat.

§ 4 Unntak fra vernebestemmelsene i § 3.

§ 5 Fastsetter hva som ikke er tillatt av ferdsel.

§ 6 Unntak fra ferdselsbestemmelsene i § 5.

§ 7 Fastsetter tiltak som sees på som nødvendige, og som er drøftet gjennom verneprosessen. Tiltakene må omsøkes, men det gis vanligvis dispensasjon. Det kan her gis flerårige dispensasjoner.

§ 8 Det kan gis dispensasjoner til tiltak som ikke er fastsatt i § 7 dersom det ikke strider mot formålet med vernet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig (*ifølge naturmangfoldloven § 48*).

I utgangspunktet er følgende forbudt i Gravhaugen- og Buvika naturreservat:

- Skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse av plante- og dyreliv (herunder hogst).
- Utføring av tiltak som kan endre naturmiljøet.
- Bålbrenning.
- Bruk av området til større arrangementer.
- Motorferdsel, sykling og bruk av hest og kjerre.

Det finnes imidlertid mange unntak fra vernebestemmelsene. Disse er beskrevet nedenfor.

5.3.1 Reindrift og samiske interesser

Formålet med vernet av Gravhaugen og Buvika omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Naturreservata skal forvaltes slik at rasjonell reindrift skal kunne foregå. Sametinget er forvaltningsmyndighet for samiske kulturminner og alle tiltak som kan skade disse må forelegges sametinget. Reindrift i naturreservatet reguleres i all hovedsak av reindriftsloven, med distriktsplanen som et viktig bindeledd til verneforskriften og forvaltningsplanen.

Motorferdsel

Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift er tillatt (*ifølge § 6 punkt c*), men leiekjørere må medbringe skriftlig dokumentasjon fra reieneier / reindriftsansvarlig. Det kan gis flerårige tillatelser til start og landing med helikopter, samt bruk av lett terrenggående motorkjøretøy (*ifølge § 7 punkt g og h*).

Retningslinjer

Reinbeitedistriktene er pålagt å utarbeide distriktsplan, jf. § 62.i reindriftsloven. Distriktsplanen skal vise hvilke terrenggående kjøretøy som brukes, samt ha bruksregler for motorisert ferdsel på barmark. Etter reindriftslovens § 23 skal motorisert ferdsel på barmark begrenses mest mulig og så langt som mulig foregå etter faste traseer. Motorisert ferdsel på barmark, beskrevet gjennom distriktsplan, kan godkjennes flerårig.

Gjerder og samleanlegg

Det kan gis tillatelse til oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift (*ifølge § 7 punkt i*). Medbrakte stolper og gjerder kan settes opp midlertidig uten søknad. Med «midlertidig» menes gjerder og anlegg som fjernes innen 1 år etter de er satt opp.

Tradisjonelt samisk håndverk

Skjæring av sennagress til fottøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid og bruksgjenstander) er tillatt. Dette gjelder ikke uttak av planter på rødlista eller særegne vekstformer på trær (for eksempel rikuler) (*ifølge § 4 punkt i*).

Kulturminner

Det kan søkes om dispensasjon fra vernebestemmelsene for istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner (*ifølge § 7 punkt d*).

5.3.2 Landbruk

Beiting

Beiting er tillatt i verneområdene (*ifølge § 4 punkt d*). Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt, men uttransport av syke og skadde bufe med motorkjøretøy er tillatt. Det skal benyttes kjøretøy som er skånsomme mot markoverflaten og det skal gis beskjed til ansvarlig oppsyn i forkant av kjøringen (*ifølge § 6 punkt a*). Dersom en ikke lykkes i å få kontakt med ansvarlig oppsyn kan det meldes fra i etterkant. Det kan etter søknad gis tillatelse til motorferdsel i forbindelse med utsetting av saltsteiner (*ifølge § 7 punkt k*).

5.3.3 Jakt og fiske

Jakt, fangst og fiske reguleres etter viltloven og lakse- og innlandsfiskeloven. Felling av store rovdyr er tillatt i samsvar med gjeldende lovverk (*ifølge § 4 punkt c*). Det kan søkes om utføring av tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, (*ifølge § 7 punkt f*).

Storviltjakt

Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt (for å få bedre sikt) er tillatt (*ifølge § 4 punkt e*). Det er også tillatt å sette opp midlertidige mobile jakttårn, som fjernes etter endt jaksesong (*ifølge § 4 punkt f*). Grunneiers tillatelse bør innhentes før anlegget settes opp. Uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv er tillatt med hest eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget (*ifølge § 6 punkt b*). Ved terrengskade av betydning vil tiltakshaver bli stilt til ansvar, og det kan bli stilt krav om oppretting av skadene. Dersom andre kjøretøy skal benyttes til uttransport må dette omsøkes (*ifølge § 7 punkt b*).

Retningslinjer

Uttransport av felt storvilt skal foregå utenom våte myrpartier, og annen bæresvak mark, for å unngå varige kjørespor.

Veiledning for dispensasjonsøknader

Uttransport av storvilt med annet kjøretøy

Søknad må inneholde tidsrom for transporten og hva slags kjøretøy som skal benyttes.

5.3.4 Friluftsliv

Alle er velkommen til å ferdes i områdene etter allemannsretten i frilftsloven, men utøvelse av friluftsliv skal ikke være til skade for plante- og dyreliv.

Ferdsel og båndtvang

Hunder skal holdes i bånd under båndtvangen (1. april – 20. august). Bruk av motoriserte kjøretøy samt start og landing med helikopter, er forbudt i naturreservatet (*ifølge § 5 punkt a*). Sykling og bruk av hest og kjerre forbudt utenom stier (*ifølge § 5 punkt b*), og uaktuelt siden det ikke finnes stier i verneområdene. Skånsom ridning er tillatt (*ifølge § 6 punkt d*).

Arrangementer

Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer og andre større arrangementer er i utgangspunktet forbudt (*ifølge § 3 punkt d*), men det kan her søkes om avgrenset bruk av reservatet (*ifølge § 7 punkt e*). Et fåtall telt, en skoleklasse på tur eller tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av barnehager, ideelle organisasjoner eller liknende, regnes ikke som større arrangementer og omfattes ikke av forbudet. I tvilstilfeller skal aktiviteten omsøkes. Det kan gis dispensasjon til bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten (*ifølge § 7 punkt j*).

Geocaching

Ferdsel i forbindelse med geocaching utgjør trolig ingen trussel mot verneverdiene. Det trengs ikke dispensasjon fra verneforskriftene for å plassere ut cacher i området. Eventuelle cacher bør plasseres i nærhet til eksisterende stier og skal ikke spikres fast i trær eller plasseres på annen måte som vil være til skade for naturen.

Bålbrenning

Bålbrenning er forbudt i Buvika- og gravhaugen naturreservat (*ifølge § 3 punkt e*).

Bær og matsopp

Sanking av bær og matsopp er tillatt (*ifølge § 4 punkt a*).

5.3.5 Redning og øvelser

Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet er direkte tillatt i verneområdene (*ifølge § 6 første ledd*). Dette unntaket gjelder imidlertid ikke øvingskjøring. Dersom det skal foregå motorferdsel i verneområdene i forbindelse med øvelser skal dette omsøkes (*ifølge § 7 punkt a*). Landing og start med forsvarets luftfartøy er tillatt (*ifølge § 6 punkt e*).

5.3.6 Kraftlinje

Drift og vedlikehold av eksisterende kraftlinje i Buvika er tillatt. Det samme gjelder istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg (*ifølge § 4 punkt j*). Oppgradering for å øke spenningsnivå eller økning av linetverrsnitt er tillatt så lenge dette ikke fører til vesentlige fysiske endringer (*ifølge § 4 punkt k*). Dersom oppgraderingen eller fornyelsen ikke faller inn under § 4 skal dette omsøkes (*ifølge § 7 punkt m*). Motorferdsel i forbindelse med arbeid på kraftlinjen skal omsøkes (*ifølge § 7 punkt n*)., så lenge det ikke er i forbindelse med akutt utfall på eksisterende kraftlinje (*ifølge § 6 punkt f*). Det skal da gis beskjed til forvaltningsmyndigheten i etterkant.

6 Oppsyn og administrasjon

FMNT er forvaltningsmyndighet i Gravhaugen- og Buvika naturreservat. Søknader om tillatelser eller dispensasjoner fra verneforskriftene sendes derfor FMNT.

6.1 Dispensasjonssøknader

Hva som er tillatt, samt hva som kan tillates etter søknad, er beskrevet i kapittel 5.3 i forvaltningsplanen, der det refereres til verneforskriftene. Tekstboksen nedenfor gir en oversikt over hva dispensasjonssøknader skal inneholde.

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften skal inneholde:

- Tiltakshavers /søkers navn og adresse
- Kart med inntegnet plassering av tiltaket
- Eiendomsforhold (evt. grunneiers tillatelse)
- Beskrivelse av tiltaket, omfang og varighet
- Hvilke naturtyper og naturverdier som blir berørt (dersom dette er kjent)

Lovverk

Verneforskriftene t er gjeldende lovverk for Buvika- og Gravhaugen naturreservat. Søknader om dispensasjon fra vernebestemmelsene sendes forvaltningsmyndigheten. I

verneforskriften § 7 (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser) er det listet opp en rekke tiltak som er vurdert under verneprosessen. Her gis det vanligvis dispensasjon, under visse vilkår, og det kan være aktuelt med flerårige dispensasjoner. I de tilfeller der det søkes om tiltak som ikke er nevnt i *verneforskriften § 7*, behandles søknaden etter *verneforskriften § 8*, som er likelydende med *naturmangfoldloven § 48*. Tiltaket kan da gis dispensasjon dersom det ikke går imot vernets formål eller kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket kan også gis dispensasjon dersom vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Vilkår for dispensasjoner

Forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår for dispensasjoner. Det skal alltid vurderes om det bør knyttes vilkår til tillatelser for å ivareta verneformålet.

Vedtak

Alle vedtak registreres i miljøvedtaksregisteret. Politiet skal ha kopi av motorferdseløyver. Sametinget og fylkeskommunen skal ha kopi dersom vedtaket berører kulturminner. Vedtak kan påklages i henhold til forvaltningsloven.

7 Kilder

Artsdatabanken. 2016. Artsportalen. <http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/>. Sist besøkt 05.09.16.

Artsdatabanken. 2016. Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no/default.aspx>. Sist besøkt 05.09.16.

Direktoratet for naturforvaltning. 2007. *Boreal regnskog i Midt-Norge*. Registreringer. DN-rapport 1997-2. Trondheim.

Direktoratet for naturforvaltning. 2007. *Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold*. DN håndbok 13, 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. 2015. *Høring – forslag til vern av skogområder*. Miljøvernavdelingen. Rapport 2015-3.

Henriksen S. og Hilmo O. (red.) 2015. *Norsk rødliste for arter 2015*. Artsdatabanken, Norge.

Holien, H. 2003. Botanisk mangfold i Namdalseid kommune. Høgskolen i Nord-Trøndelag. HINT – Rapport nr. 13, 2003.

Klepsland J. 2015. *Naturfaglig undersøkelse av raviner på Tømmerås, Grong*. BioFokus-notat 2015-23. Stiftelsen BioFokus. Oslo.

Miljødirektoratet. 2016. <http://kart.naturbase.no/>. Sist besøkt 05.09.16.

Vedlegg 1. Verneforskrift for Buvika naturreservat

Forskrift om vern av Buvika naturreservat, Namdalseid kommune, Nord-Trøndelag

Dato: FOR-2015-12-11-1496

Publisert: II 2015 hefte 5

Ikrafttredelse: 11.12.2015

Gjelder for: Namdalseid kommune, Nord-Trøndelag

Hjemmel: LOV-2009-06-19-100-§34, LOV-2009-06-19-100-§37, LOV-2009-06-19-100-§62

Kunngjort: 17.12.2015 kl. 15.10

Korttittel: Forskrift om vern av Buvika naturreservat

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 11. desember 2015 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å sikre et område med naturskog, som har særlig betydning for biologisk mangfold, og som inneholder truet, sjelden og sårbar natur i form av boreal regnskog med arter knyttet til denne naturtypen. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Namdalseid kommune: 180/2.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 213 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet desember 2015. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Namdalseid kommune, hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet.

b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.

c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.

d) Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.

e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Sanking av bær og matsopp.

b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.

c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.

d) Beiting.

e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.

f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.

g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.

h) Utsetting av saltsteiner.

i) Skjæring av sennagress til fottøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji, dvs. tradisjonell samisk husflid og tradisjonelle samiske bruksgjenstander. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste, eller uttak av særegne vekstformer på trær (for eksempel rikuler).

j) Drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.

k) Oppgradering og fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.

b) Utenom eksisterende veger og stier vist i forvaltningsplan er bruk av sykkel og hest og kjerre forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Skånsom riding.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med andre kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Nødvendig motorferdsel for vedlikehold som nevnt i § 4 g.
- d) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- e) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- f) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift.
- h) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.

k) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med utsetting av saltsteiner.

l) Nødvendig motorferdsel knyttet til aktiviteter nevnt i § 7 d og f.

m) Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.

n) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering og fornyelse av kraftledninger.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplan i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 2. Verneforskrift for Gravhaugen naturreservat

Forskrift om vern av Gravhaugen naturreservat, Namdalseid kommune, Nord-Trøndelag

Dato: FOR-2015-12-11-1497

Publisert: II 2015 hefte 5

Ikraftttredelse: 11.12.2015

Gjelder for: Namdalseid kommune, Nord-Trøndelag

Hjemmel: LOV-2009-06-19-100-§34, LOV-2009-06-19-100-§37, LOV-2009-06-19-100-§62

Kunngjort: 17.12.2015 kl. 15.10

Korttittel: Forskrift om vern av Gravhaugen naturreservat

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 11. desember 2015 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å sikre et område med naturskog, som har særlig betydning for biologisk mangfold, og som inneholder truet, sjelden og sårbar natur i form av boreal regnskog med arter knyttet til denne naturtypen. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Namdalseid kommune: 154/7, 180/1, 188/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 305 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet desember 2015. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Namdalseid kommune, hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.

c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

d) Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.

e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Sanking av bær og matsopp.

b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.

c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.

d) Beiting.

e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.

f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.

g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.

h) Utsetting av saltsteiner.

i) Skjæring av sennagress til fottøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji, dvs. tradisjonell samisk husflid og tradisjonelle samiske bruksgjenstander. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste, eller uttak av særegne vekstformer på trær (for eksempel rikuler).

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.

b) Utenom eksisterende veger og stier vist i forvaltningsplan, er bruk av sykkel og hest og kjerre forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Skånsom riding.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med andre kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Nødvendig motorferdsel for vedlikehold som nevnt i § 4 g.
- d) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- e) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- f) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift.
- h) Landing og start med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- k) Motorferdsel i forbindelse med utsetting av saltsteiner.
- l) Nødvendig motorferdsel knyttet til aktiviteter nevnt i § 7 d og f.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplan i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 3. Artsmangfold

Tabell 3. Tabellen viser rødlista arter som har blitt registrert i Gravhaugen- og Buvika naturreservat. Funninformasjon er hentet fra naturbase (Holien 2003; Miljødirektoratet 2016) og Artskart (Artsdatabanken 2016). Voksested er hentet fra kriteriedokumentasjon i Artsdatabankens artsportal (Artsdatabanken 2016).

Art	Gruppe	Status*	Funnsted	Voksested ¹
Skorpefiltlav <i>Fuscopannaria ignobilis</i>	Busk- og bladlav	NT	Gravhaugen	Stammer av gamle løvtrær med rik bark.
Gullprikklav <i>Pseudocyphellaria crocata</i>	Busk- og bladlav	VU	Gravhaugen Buvika	Løvtrær med rik bark i kystgranskog.
Trådragg <i>Ramalina thrausta</i>	Busk- og bladlav	VU	Gravhaugen	Grangreiner og mosekledde bergvegger.
Trønderflekklav <i>Arthothelium norvegicum</i>	Skorpelav	VU	Buvika	Løvtrær med glatt bark (rogn) i kystgranskog
Trønderinglav <i>Rinodina disjuncta</i>	Skorpelav	EN	Gravhaugen Buvika	Løvtrær med rik bark, særlig rogn.
Huldelav <i>Gyalecta friesii</i>	Skorpelav	NT	Gravhaugen	Hummus og rotten ved i rothuler på gammel gran.
<i>Elixia flexella</i>	Skorpelav	NT	Gravhaugen	Furustubber og furugadd i gammel barskog.
Praktdoggnål <i>Sclerophora amabilis</i>	Skorpelav	VU	Gravhaugen	Løvtrær med rik bark.
Kystdoggnål <i>Sclerophora peronella</i>	Skorpelav	NT	Gravhaugen	Gamle løvtrær og høgstubber.
Kastanjelundlav <i>Bacidia biatorina</i>	Skorpelav	VU	Gravhaugen	Gamle løvtrær med rik bark.

* Rødlitestatus pr. 2016 (Artsdatabanken 2016).

¹ Informasjonen er hentet fra nettversjonen av rødlista 2015 (Artsdatabanken 2016).

Vedlegg 4. Miljørettsprinsipper ved saksbehandling

I følge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer for offentlige beslutninger. Det vil si at disse prinsippene skal vurderes, og at det skal fremgå i avgjørelsen hvordan de er tatt hensyn til og vektlagt. Nedenfor beskrives de fem prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arter, naturtyper, naturens tilstand og effekt av påvirkninger. I hver enkelt dispensasjonssøknad vurderes derfor:

- 1) Hvilke naturverdier finnes på stedet?
- 2) Hva er effekten av det omsøkte tiltaket på disse verdiene?
- 3) Hvor er denne kunnskapen hentet fra (rapporter, generell kunnskap, erfaringer osv.)?

§ 9 Føre-var-prinsippet

Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap til å kunne si noe om virkningen av det omsøkte tiltaket på naturmiljøet skal føre-var-prinsippet benyttes.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Samlet belastning på økosystemet skal vurderes. Under behandlingen av dispensasjonssøknader skal det derfor vurderes hva slags belastning økosystemet har vært utsatt for (i form av tidligere og nåværende tiltak og bruk), hva det trolig vil bli utsatt for i fremtiden, og hva den samlede belastningen på økosystemet vil bli dersom dispensasjonen gis.

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse

Den som gjør skade på miljøet skal bære kostnadene. Det kan altså bli stilt krav om at tiltakshaver utbedrer skadene tiltaket har medført, eller at tiltakshaver må dekke kostnadene ved å hindre skade på naturmangfoldet.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal velges de driftsmetoder, teknikker og den lokalisering av tiltaket som gir minst skade på naturen. Det skal derfor alltid vurderes om det finnes alternative lokaliseringer, og om disse gir mindre skade på naturmangfoldet. Det skal også alltid vurderes om det finnes andre teknikker eller driftsmetoder som gir mindre skade.

Vedlegg 5. Bruk av naturmangfoldloven §§ 8-12

Dette vedlegget beskriver hvordan miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 har blitt brukt til å utforme forvaltningsplanen. De sentrale prinsippene i dette arbeidet har vært naturmangfoldloven §§ 8-12, som ifølge § 7 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 står sentralt i utformingen av forvaltningsplanen. Under denne paragrafen står det at beslutninger som påvirker naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig kunnskap. Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i Buvika- og Gravhaugen naturreservat er beskrevet i kapittel 1 og 4. Denne kunnskapen er bakgrunnen for kapittel 5 (Forvaltning), deriblant retningslinjene for brukerinteresser i kapittel 5.3. Basert på de naturfaglige registreringene som har blitt gjort i området har FMNT vurdert at kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i naturreservatet er relativt godt. Føre-var-prinsippet i § 9 har derfor blitt tillagt lite vekt under utformingen av forvaltningsplanen.

Det foregår lite menneskelig aktivitet i Buvika- og Gravhaugen naturreservat. Prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (nml § 10) er derfor ikke vurdert i utformingen av forvaltningsplanen.

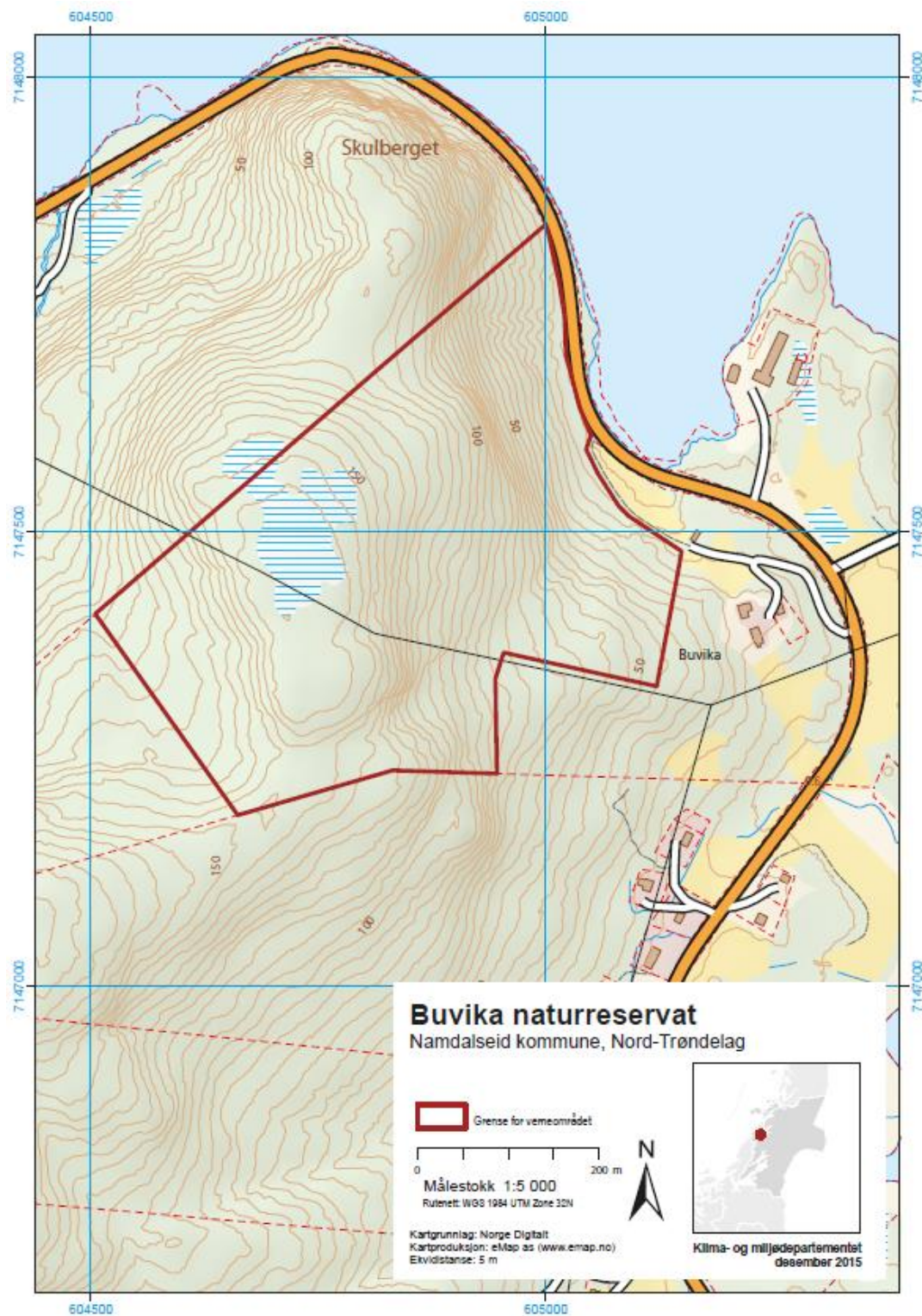
Prinsippene i §§ 11 og 12 har blitt lagt til grunn i utformingen av retningslinjer for brukerinteresser i kapittel 5.4. Disse prinsippene går ut på at tiltakshaver skal bære kostnadene ved miljøforringelse (§ 11), og at en skal bruke de teknikker og driftsmetoder som gir minst belastning på naturmangfoldet (§ 12). Dette gjelder blant annet uttransport av felt storvilt, der det står i forvaltningsplanen at våt myr og annen bæresvak mark skal unngås. Retningslinjene i forvaltningsplanen pålegger ikke brukerinteressene direkte ekstra kostnader, men det står blant annet spesifisert at en vil kunne få krav om utbedring dersom en gjør skade på naturmangfoldet. Det vil også kunne bli et krav, ved en eventuell dispensasjon fra verneforskriften, om at en bestemt teknikk eller driftsmetode skal benyttes for å gjøre minst mulig skade på naturen.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 vil også bli vurdert under behandlingen av dispensasjonssaker.

Vedlegg 6. Vernekart

Vernekart for Buvika naturreservat.

Vernekart for Gravhaugen naturreservat

